

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

27. De Clerico excommunicato, deposito, vel interdicto ministrante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

vel ab eo remouetur, quod ipsi conuenit, v. gr. quod non curet res nostras, quod non sit omnipotens, &c. vel si creatura tribuatur, quod competit Creatori, ut si mulier amasium uocet Deum suum, inquit Laym. *Lib. 4. tit. 10. c. 6. n. 7.* quo sensu etiam Iudei in Evangelio dixerunt, Christum blasphemasse, dum se Filium DEI nominavit; putabant enim hoc sibi tanquam homini non competere.

Quod porro hic de Deo dicitur, etiam de Sanctis intelligendum est: sicut enim Deus in Sanctis suis laudatur, ita & blasphemia, quae fuit in Sanctos, in DEUM redundat, ait D. Thom. 2. 2. q. 13. a. 1. in C. & textus est in c. 2. h. tit.

Simplex blasphemia est, quando aliquid mali imprecatur DEO, v. g. ut pereat, vel etiam aliquod verum de ipso enuntiamus per modum despectionis & indignationis contra ipsum, ut si quis blasphemet per Crucem, Sanguinem, aut Sacramenta DEI. Dico autem, si hoc fiat per modum despectionis contra DEUM; nam si quis ex mali consuetudine in rixa, vel ira contra hominem, aut iumentum sine reflexione ad Deum talia uerba temere & irreuenter proferat, non erit quidem proprie blasphemia, erit tamen indigna usurpatione Divini Nominis contra secundum Decalogi preceptum.

Pena blasphemiae de Jure Canonico traditur in c. 2. h. r. quod blasphemus septem feris festiuis debeat jejunaere in pane & aqua, & septem Dominicis diebus stare ante fores Ecclesiae, die ultimo ligatus corrigia in collo sine pallio, & calcamentis, ac insuper per temporalem potestatem iussu Episcopi poenam pecuniariam multari. Deinde qui blasphemiam haereticalem proferunt, de haeresi suspecti sunt; proinde contra eos per Ordinarios locorum inquisitio fieri debet. De Jure Civili poena ultimi supplicii videtur

statuta blasphemis in *Novell. 77. in fine.* Ex statutis vero particularium locorum plerumque speciales poenae blasphemis intelliguntur, ut fustigatio, sectio linguae, vel amputatio labii, &c. Commutantur tamen haec poenae aliquando in arbitrarías ex qualitate personae, scilicet aetate & dignitate ejus, ac qualitate blasphemiae, si levis fuerit, sine sufficienti deliberatione, ex subitaneo impetu ira, aut in ebrietate prolata.

TITULUS XXVII. De Clerico excommunicato, deposito, vel interdicto ministrante.

SUMMARIA.

1. Censura affectus, si exerceat actum sui Ordinis proprium, si irregularis; & qui cum eo dispensez
2. Irregularis non redditur, qui actum, quem possidet etiam Laicus: vel actum non Ordinis, sed Jurisdictionis.
3. Cause excusantes ab irregularitate.

Inter alios effectus censurarum Ecclesiasticarum hic circa Clericos seu Clericales Ordines habentes est notabilis, quod censuris ligatus, si actum sui Ordinis proprium exerceat, irregularis, id est, ad Ordines, officia & beneficia inhabilis efficiatur, & quidem perpetuo, nisi per S. Pontificem cum eo dispensez. c. 1. de Sent. & re jud. in 6. c. is. qui 18. & c. is. cui. 20. de Sent. excom. in 6. c. 5. & cap. fin. X. h. r. quando autem hodie Episcopo in irregularitatibus ex delicto occulto provenientius dispensare concedatur, habetur in Concilio Trid. sess. 24. de Ref. c. 6. & dictum est superius Libro Lad. tit. de Majoritate & obed. §. 4.

Dixi, Clericum censuratum fieri irregularem, si actum sui Ordinis proprium exerceat, v. gr. Sacerdos Missam legat, Diaconus in solenni officio Evangelium canat, &c. secus autem est, si talis actus fiat, qui possit etiam

Ooo ooo 2

etiam per Laicos exerceri, ut si baptizet non solemniter in casu necessitatis, (quo sensu explicandum est *c. 1. de Cleric. non ord. min.*) si in privata Missa ad Altare deserviat. &c. Actus quoque, qui non sunt tam Ordinis, quam jurisdictionis irregularitatem haud inducunt, veluti si Episcopus censuratus judicium aut censuras ferat, diocesim visitet, beneficia conferat; si Parochus Matrimonio assistat (absque tamen solenni benedictione) vel alteri licentiam ad assistendum concedat.

3. Præterea etiam celebrationem ob gravem meritum infamæ vel scandali, alteriusve mali (cum modo metus in contemptum Censurarum & Ecclesiæ non fuerit incussus) ab irregularitate excusant DD. Item si in casu necessitatis deficiente alio Sacerdote moribundis Sacramenta ministrantur, non enim videtur prohibitio & poena Ecclesiastica ad hos casus extraordinarios. Demum etiam irregularitatem evitat, qui bonâ fide ex ignorantia Censurâ ministravit: vel qui ex conscientia erronea credidit se censuratum, cum reverâ non fuerit. Dubitans verò debet laborare de inquirenda veritate, & si post diligentiam adhibitam adhuc incertus remanserit, potest deposito dubio practico ministrare. Pluribus de hac Materia agemus in hoc Lib. in tit. de Sentent. excom. Interim vid. Zouius *h. t.* Suarez. *Tom. 5. de Censurâ disp. 40.* & alii passim de censuris scribentes.

3. Potestas Ordinis an suppletur ob contumaciam errorem.

Siquis Clericus officium superiorem Ordinis, quem nondum accepit, exercuerit, v. g. Subdiaconus uti Diaconus, vel uti Presbyter divina Ministeria & Sacramenta peregerit, efficitur irregularis, quod in *ptos* autem arbitrio Episcopi suspendatur & punitur. *c. 2. h. t.* Quod si Laicus irregularitatem Clericum id fecerit, non tamen censurari debet, per textum generalem in *ibi: ab Ecclesia abijctur, & non potest ordinari*, licet Suar. docet *Lect. 1. c. 4. & 5.*

Hodie ex constitutione Clem. VIII. incipit: *Et si.* & refertur a *Quar. no. Bull. V. Ordo. in fine.* & a *Baro. in c. 1. n. 7. & cap. 2. n. 2.* qui Missam celebrans aut Confessiones audire nondum ordinatus Presbyter ausus fuerit, jubetur per se, vel locorum Ordinatos concipere Ecclesiæ misericordiae indignus & foro Ecclesiastico abijci, & ab Ordinibus Ecclesiasticis si quos habet, ritè degradari, ac a Judicibus secularibus pro merito puniri. *et c.* hoc peccatum & sacrilegium gravissimum divinis Sacramentis illudatur, & ab his per falsitatem purus panis cum vino per non Sacerdotem consecrari non potest pro Corpore & Sanguine Christi adhiberi proponitur: idem dum fideles tali peccata sua periculose aperiant, nec ad peccatum ob defectum clavium & jurisdictionis absolutionem obtinere. Quid autem defectum potestatis in administratione Sacramentorum *communis error* suppletur videatur latè disputans Sanch. *de Jure lib. 3. disp. 23.* ubi *n. 27.* docet, si potestas vel jurisdictio ex iure Divino aut naturali requiratur, non suppletur

ENGEL
 ...
 ...
 ...

TITULUS XXVIII
 De Clerico non ordinato
 Ministrante.

SUMMARI A.

- 1. Non ordinatus ministrum quando fiat irregularis.
- 2. Hodie traditur Curia seculari potestati.